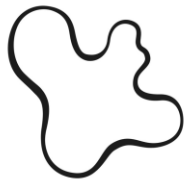

Suunnittele ovenkahva! -kilpailun ohjeet

ALVAR AALTO

ARCHINFO

Kilpailutehtävä:

Kilpailutehtävänä on suunnitella ovenkahva, jossa yhdistyvät luovuus, kekseliäisyys ja hyvin mietitty toteutus perusteluineen. Voit suunnitella kahvan minkälaiseen paikkaan hyvänsä; kodin, koulun, uimahallin tai vaikka avaruusaluksen oveen. Tehtävän voi tehdä pareittain tai pienissä ryhmissä.

Kilpailun voittanut ehdotus julkaistaan Alvar Aallon syntymäpäivänä 3.2.2020, jolloin vietetään myös valtakunnallista Arkkitehtuurin päivää. Voittanut ehdotus palkitaan ja palkinto on koko luokan iloksi.

Ennen suunnittelutehtävään tarttumista:

- Voitte ensin tutustua koulussa oleviin ovenkahvoihin ja tutkia millainen kahva on ulko-ovessa ja millaisia erilaisia kahvoja löydätte sisäovista. Miltä kahvat näyttävät? Miltä ne tuntuvat?
- Jos ehditte, niin voitte käydä vierailulla oman paikkakunnan Aalto-rakennuksessa katsomassa millaisia ovenkahvoja Alvar Aalto suunnitteli. Miettikää samalla, miksi Aalto on suunnitellut rakennukseen juuri tietynlaisen ovenkahvan.

Kilpailuohjeita:

- Tehkää suunnittelutehtävä yksin, pareittain tai ryhmässä.
- Tehtävän toteutustapa on vapaa. Ovenkahvan materiaalin ja valmistustavan voi myös valita vapaasti. Suunnitelman voi tehdä myös piirtämällä paperille.
- Käyttäkää tehtävään noin 2-4 oppituntia.
- Valitkaa yksi ehdotus lähetettäväksi luokalta ja lähettäkää se viimeistään 10.1.2020.
- Tehtävästä toimitetaan valokuva sekä lyhyt kuvaus. Kuvauksessa kerrotaan lyhyesti kahvan perusidea sekä esimerkiksi siitä, millaisessa ovesa ja rakennuksessa kahva on sekä mistä materiaalista se on suunniteltu valmistettavan.

"Meidän pitäisi saada aikaan yksinkertaisia, hyviä, koristelemattomia esineitä, jotka ovat harmoniassa inhimillisen kanssa ja orgaanisesti sopivat katujemme pikku ihmisille."

Alvar Aalto 1957

Astu Alvar Aallon maailmaan!

- Alvar Aalto (1898-1976) suunnitteli rakennukset kokonaistaideteoksiksi, joka tarkoitti sitä, että jokainen pienikin yksityiskohta – huonekaluista valaisimiin ja ovenkahvoihin oli huolellisesti suunniteltu sopimaan rakennuksen arkkitehtuuriin.
- Aallon mielestä ei ollut lainkaan yhdentekevää, millainen ovenkahva talossa on. Kahvaan tarttuessaan ja oven avatessaan ihminen saa ensimmäisen kosketuksen rakennukseen. Sen muoto ja materiaali paljastavat jotain siitä, mitä rakennuksen sisällä on odotettavissa.
- Ajatuksella suunniteltu ovenkahva on samanaikaisesti sekä muotoiluesine että rakennuksen osanen. Ovenkahva kertoo kokonaisen pienen tarinan talosta, johon kulkija on astumassa.
- Tervehdi siis rohkeasti rakennusta, tartu ovenkahvaan ja avaa ovi Alvar Aallon arkkitehtuurin ja muotoilun ihmeelliseen maailmaan!

Mieti, oletko joskus kiinnittänyt huomiota ovensa olevaan kahvaan?

- Miltä se näyttää?
- Miten kahvaan tartutaan?
- Miltä sen muodot ja materiaalit tuntuvat?
- Kuvassa Alvar Aalto istuu piirustuspöytänsä ääressä suunnittelemassa 1940-luvulla.
- Seuraavaksi näet 10 erilaista Alvar Aallon suunnittelemaa ovenkahvaa.

Jyväskylän työväentalo 1924-1925

Arkkitehti Alvar Aallon ensimmäinen julkinen rakennus rakennettiin Työväenyhdistyksen tilauksesta Jyväskylän keskustaan. Rakennus edustaa Pohjoismaista klassismia. Rakennuksen arkkitehtuuriin ja yksityiskohtiin Aalto sai vaikutteita Italiaan suuntautuneelta häämatkaltaan.

Rakennuksen jyhkeissä metallisissa pääovissa on miekan kahvaa muistuttavat koristeelliset kahvat.

Kuva: Martti Kapanen 1984.

© Alvar Aalto -säätö

Lounais-Suomen maalaistentalo 1927-1928

Rakennus edustaa tyyllisesti siirtymäkautta klassismista funktionalismiin. Rakennuksen valmistuttua siellä toimi muun muassa Hotelli Maakunta, lääkäri, apteekki, pankki, yrityksiä, autosuoja, Marttojen koulu, Ravintola Itämeri ja 496-paikkainen teatteri. Aalto perheineen asui talossa viisi vuotta.

Metallisessa ulko-oven kahvassa on S-kirjaimen pyöreä pehmeä muoto.

Kuva: Martti Kapanen 1986.
© Alvar Aalto -säätio.

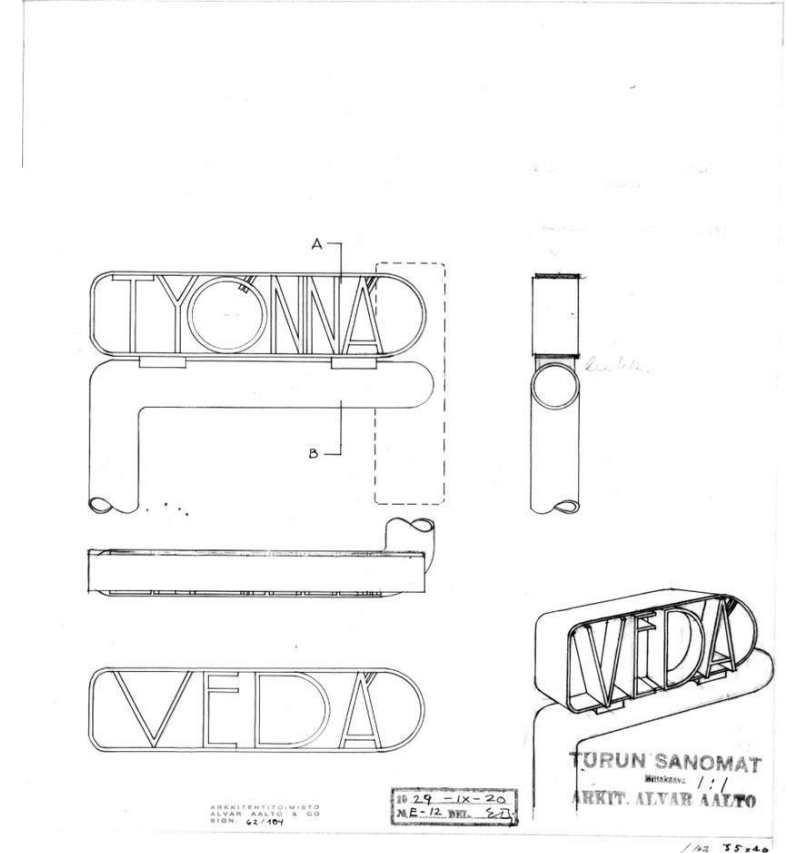
Turun Sanomien toimitalo 1928-1929

Arkkitehti Alvar Aallon suunnittelema Turun keskustassa sijaitseva toimisto- ja liikerakennus on Suomen ensimmäinen täysfunktionalismia edustava rakennus.

Rakennuksen jokainen yksityiskohta oli tärkeä suunnittelijalle. Rakennuksen pääoven modernin suoralinjaisiin kahvoihin Alvar Aalto suunnitteli käytännölliset ja informatiiviset tekstit ajanmukaisella kirjasimella.

Kuva: Gustaf Welin 1929.
© Alvar Aalto -säätiö.

Paimion parantola 1928-1932

Alvar Aalto voitti Paimion parantolan arkkitehtuurikilpailun ja rakennuksesta tuli arkkitehdin kansainvälinen läpimurtotyö. Se rakennettiin keskelle mäntymetsää, jonka raikasta ilmaa tuberkuloosia sairastavat potilaat hengittelivät pitkillä iltapäivän auringon puoleisilla parvekkeilla.

Potilashuoneiden ovenkahvat suunniteltiin niin, etteivät kiireisten lääkäreiden valkoisten takkien liepeet päässeet tarttumaan ovenkahvaan.

Kuva: Maija Holma 1997.
© Alvar Aalto -säätiö.

Viipurin kirjasto 1934-35 (1927-1929)

Turussa asuessaan Alvar Aalto voitti Viipurin kirjastosta järjestetyn arkkitehtuurikilpailun vuonna 1927. Lopulta kirjasto valmistui monien vaiheiden jälkeen vuonna 1935. Rakennukseen Alvar Aalto teki monenlaisia uusia keksintöjä; Luentosalin aaltoileva puupaneelikatto ja kauniin luonnonvalon sisätiloihin tuovat pyöreät kattoikkunat ovat Viipurin kirjaston tunnusmerkit. Niitä Aalto varioi myöhemmin myös muissa suunnittelemissaan rakennuksissa.

Luentosalin liukuoven kahva on tyylikäs yksityiskohta.

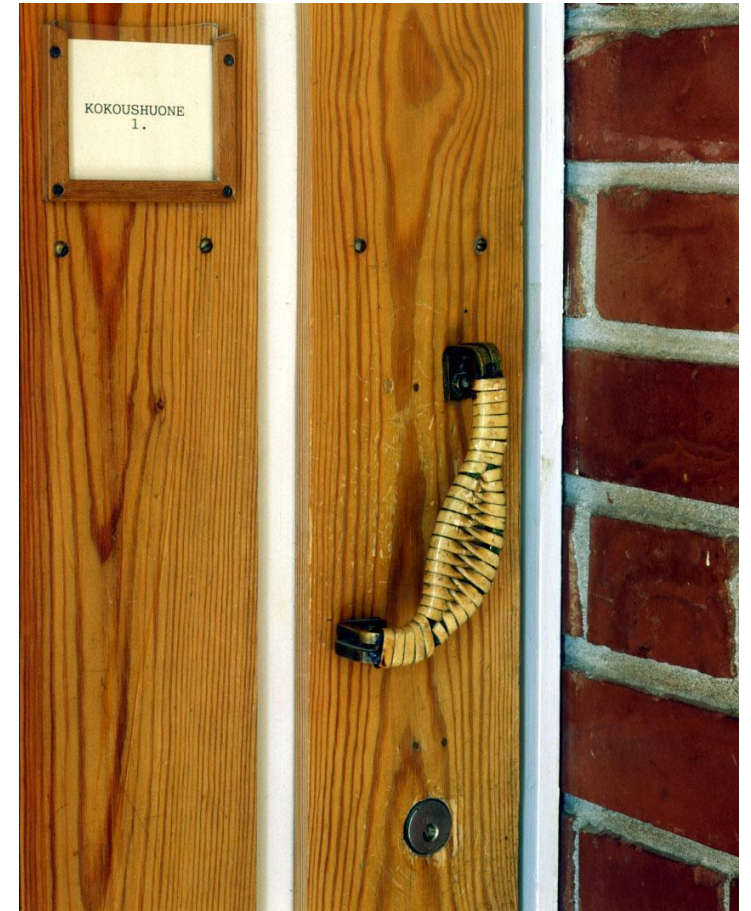
Kuva: Maija Holma 2014.
© Alvar Aalto -säätiö.

Säynätsalon kunnantalo 1949-1952

Alvar Aalto voitti Säynätsalon kunnantalo arkkitehtuurikilpailun ehdotuksellaan 'Curia' vuonna 1952. Rakennus on Aallon ihailluimpia.

Linnamaisessa rakennuksessa oli kunnan toimistojen lisäksi kirjasto, asuntoja ja liiketiloja. Punatiilestä muuratussa rakennuksessa Aalto käytti paljon myös muita luonnonmateriaaleja.

Toimistohuoneen ovenkahva on päällystetty rottingilla.

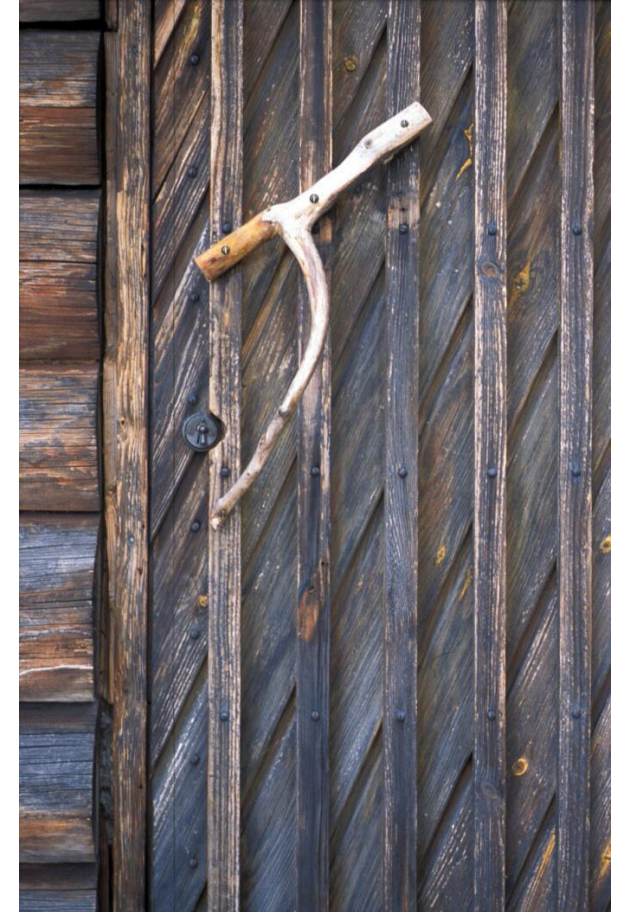

Kuva: Maija Holma 1997.
© Alvar Aalto -säätiö.

Muuratsalon koetalo 1952-1954

Alvar ja Elissa Aalto löysivät kesäasunnolleen paikan Keski-Suomesta kauniilta kalliolta Muuratsalon saarelta samoihin aikoihin, kun Aalto suunnitteli Säynätsalon kunnantalon. Kesäasuntoa kutsutaan Koetaloksi, koska Aalto teki paljon erilaisia kokeiluja sen rakenteisiin.

Aalto piti saunomisesta ja uimisesta. Koetalon rannassa sijaitsee savusauna, jonka oven kahva on kaunis luonnon muotoilema oksa.

Kuva: Maija Holma 2002.

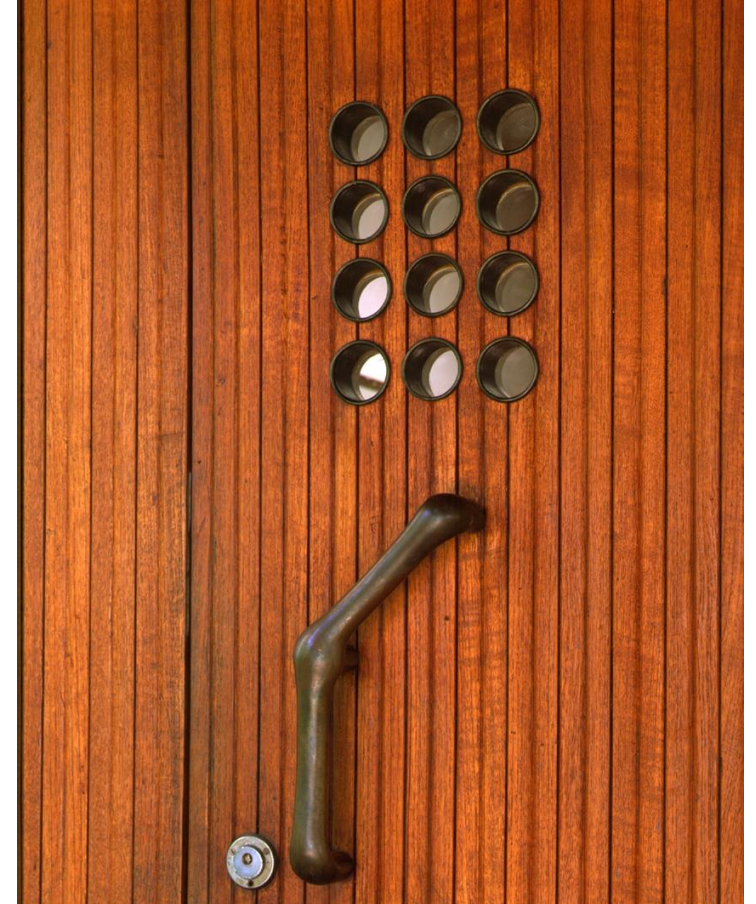
© Alvar Aalto -säätiö.

Villa Mairea 1937-1939

Villa Mairea on Alvar ja Aino Aallon ystävilleen, A. Ahlström Oy:n johtajalle ja hänen vaimolleen, Harry ja Maire Gullichsenille suunnittelema yksityistalo Noormarkussa.

Talon on sanottu olevan kokonaistaideteos, joka yhdistyy sijoittumisellaan ja materiaalivalinnoillaan ympäröivään luontoon.

Pääsisäänkäynnin pehmeämuotoinen ovenkahva on pronssia.

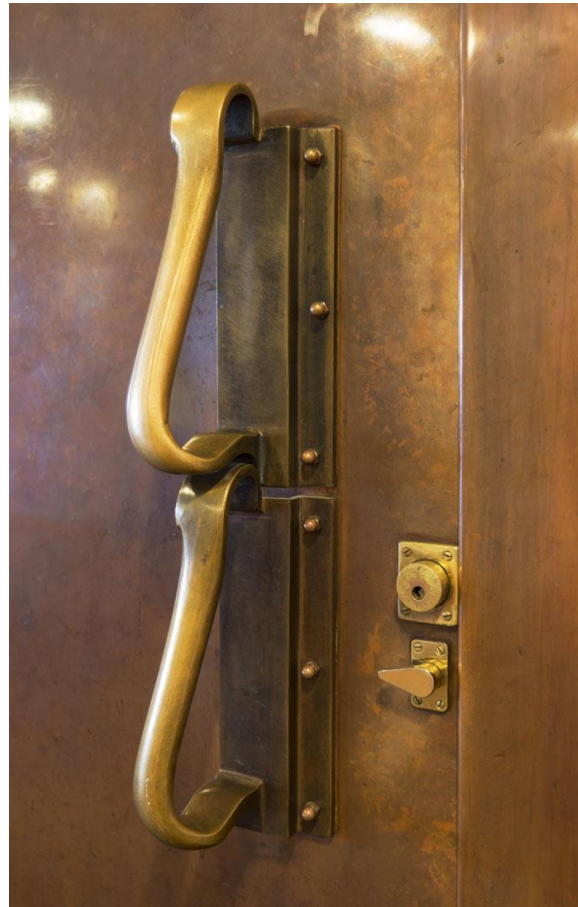

Kuva: Maija Holma 1997.
© Alvar Aalto -säätio.

Alvar Aalto -museo 1971-1973

Jyväskylässä sijaitsee Alvar Aalto -museo, jonka perusnäyttelyssä on esillä Aallon elämäntuotannon koko kaari ja henkilöhistorialliset vaiheet. Museosta löytyy myös museokauppa ja suosittu kahvila.

Museon kuparisissa patinoituneissa ovissa on kaarevat pronssiset kahvat, joita Aalto käytti ensimmäistä kertaa Helsinkiin suunnittelemassaan Rautatalossa.

Kuva: Maija Holma 2016.
© Alvar Aalto -säätio.

Kuva: Martti Kapanen 1993.
© Alvar Aalto -säätio.

Kansaneläkelaitos 1953-1956

Helsingissä sijaitsevan Kansaneläkelaitoksen pääkonttorin sisäovissa käytettiin ensimmäisen kerran tätä Aallon suunnittelemaa kahvatyyppiä. Näitä ovenkahvoja on käytetty paljon myös muiden Aallon rakennusten sisäovissa. Yksinkertainen ja käytännöllinen kahva on yhä edelleen Abloyn tuotannossa.

Kuva.: Maija Holma.
© Alvar Aalto -säätio.